

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ τής Παιδείας, γράφουν οι φημερίδες, δήλωσε πώς θα πάψει τον καθηγητή του Πανεπιστημίου κ. Νικόλαο Χατζιδάκη γ.α.τί, λέει, δημοσιογραφώντας εμποστηρίζει τον βδελυρόν άγωνά των μαλλιαρών, και δε θα περιοριστεί μονάχα σ' αυτόνε αλλά άργότερα θα εφαρμόσει τὸ ἴδιο μέτρο και για τούς άλλους δημοτικιστάδες καθηγητές.

Αυτό τὸ κρίνουμε σὰ μιὰ καινούρια νίκη τοῦ άγωνά μας. Νά, λοιπόν πού ἡ ἐπίσημη Πολιτεία κατάλαβε πὸς τὸ κίνημα τῶ φωτισμένων ανθρώπων ξεπλώνεται σημαντικῶς, και καιρὸς νὰ τὸ πολεμήσει. Ἄδιάφορο ἔ για μᾶς ὁ πόλεμος εἶναι ζωή.

Ὅσο για τὸν κ. Ν. Χατζιδάκη, εἶναι ὁ πρῶτος, θαρροῦμε πού θὰ πέσει θῦμα τῆς Ἰδέας, μέσα ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιο. Για τοῦτο ἡ τιμὴ γι' αὐτὸν εἶναι μεγάλη. Τόσο περισσότερο μεγάλη, ὅσο ἔχει για παράδειγμα πλάι του, τὸ μάρμαρα τοῦ τ. Χατζηδάκη, πού ἐνῶ εἰς ἐπιστήμονες γλωσσολόγους ἔνοιωσε τὸ δίκιο τοῦ άγωνά μας, ὅμως για φόβον τῶν Ἰουδαίων ἔτρεξε και μπῆκε κάτου ἀπὸ τὰ φτεροῦγια τοῦ Μιστριώτη, και πασιζέει νὰ μᾶς πολεμᾷ με ὅλα τὰ τιποτένια μέσα τῆς ευκοφαντίας.

Μὰ ὁ κ. Ν. Χατζιδάκης εἶναι νέος, ἀπὸ τῆ γενιά πού ὁ άγωνας τῶ δημοτικιστάδων στηρίζει ὅλες τις ἐλπίδες του, ἀπὸ τὴν καινούρια γενιά πού θὰ πάρει μιὰ μέρα ἀπάνου τῆς τὸ ζήτημα, γιατί θὰ νιώσει και δὲν μπορεῖ νὰ γίνει ἀλλοιῶς—πὸς ἡ Ἔθνηκη Ψυχὴ ἔ ζεῖ ἀκόμα, ζεῖ μέσα σὰ στήθια αὐτοῦν πού φωνάζουν σήμερα για τῆ ζωντανὴ ὀλου τοῦ Ἐθνους γλώσσα.

ΚΑΙΝΟΥΡΙΟ πάλι ἀντραχάθημα τῆς Ἀστυνομίας μας. Ὁ χωροφύλακας Σαλτσάνης στὸν Πειραιᾷ, ἔσπασε σὲ ἔξλο ἓνα φτωχὸ ἐργάτη, γιατί χρώστικε, λέει, στὸν μάρμαρα τοῦ χωροφύλακα ὁ δρχηγός.

Ἄν τὸ ζετᾶσουμε τὸ ζήτημα ἀπὸ τῆ νομικὴ ἀποψη, θὰ φτάσουμε σὲ ἀκόλουθο συμπέρασμα. Ὁ χωροφύλακας, πού ἀντιπροσωπεύει τὴν ἐκτελεστικὴ ἐξουσία, ἔπιασε, δίκασε και καταδίκασε ἓναν πολίτη για ἓνα χρέος του. Μ' ἄλλα λόγια καταπίτησε τὰ δικαιώματα τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας, με τὸ ἔτσι θέλω, και σήκωσε μ' αὐτὸ τὸν τρόπο πρῶτος τῆ σημαία μιᾶς πολιτικῆς ἐπανάστασης. Ὅσα λοιπόν ἡ Ἀστυνομία, με τὰ διεσπαρμένα ὄργανά της, πού καταπιέζουν με χίλια μέσα τὸ λαὸ, ἐπαναστατεῖ, τί νὰ κάμουμε οἱ πολῖτες για νὰ βροῦνε τὸ δίκιο τους, και νὰ εφαρμόσουν τὸ νόμο;

Ἄν τὸ δοῦμε τὸ ζήτημα κι ἀπὸ τὴν κοινωνικὴ μεριά συμπεραίνουμε. Ἄφου ὁ χωροφύλακας, τὸ ὄργανο τοῦ Νόμου, δὲν πάει σὲ δικαστήριον νὰ βρεῖ τὸ δίκιο του, με τὸ παίρνει με τὸ χέρι του και με τὸ μπάτσον, τί νὰ κάμει ὁ φτωχὸς πολίτης στούς ἄλλους ὁμοίους του, ἀφου τὸ παράδειγμα τοῦ τὸ δίνει ἡ ἐξουσία, πού πρῶτη αὐτὴ αὐτοδικεῖ, και πού μπορεῖ, τὸ κάτω κάτω τῆς γραφῆς, νὰ μὴ τὸνε δικαιώσει οὔτε τὸ Δικαστήριον, ἂν καταφύγει σ' αὐτὸ και τότε νὰ εἶναι με τ' ἄλλο κόμμα;

ἌΛΛΟ σκότωμα τῆς ἱστορίας μας, ἀπὸ τὸ Δῆμον τούτη

λοιπὸ βασανίζεται νὰ μᾶς ζηγήσει πὸς ἂν ὁ Ἄλῆς εἶχε μεγάλο νοῦ, κι ἂ βροφτιζότανε κιόλας, δε θὰ εἶτανε ἀδύνατο νὰ μᾶς πάρη ὅλους μαζί του, νὰ σκαρώσει μεγάλο Χριστιανικὸ Κράτος, και νὰ κάμη περιττὴ τὴν Ἑλληνικὴ Ἐπανάσταση! Κρατήστε τὸ χαμόγελο ἂν μπορεῖτε. Κρατήστε ὕστερα και τὴν ἰθνηκὴ ἀγανάκτηση, πού πῆγε νὰ φανταστῆ τῆτοιο ἀφύσικο πρᾶμα, για νὰ βρῆ τρόπο νὰ δεῖξη πὸς καλλίτερο νὰ μᾶς ἐρχότανε τὸ καλὸ ἀπὸ κάποιον ἄλλονε πάλι, παρὰ πού ἦρθε, ὅσο ἦρθε, ἀπὸ τῆ δικῆ μας τῆ θυσία. Ἄγιατρευτὴ ἀρρώστια αὐτὴ τῶν προπατόρων μας, τῶν παππάδων μας, τῶν πατέρων μας, με και τῶνε σημερινῶ μας ἀκόμα.

Ὁ Ἄλῆ Πασᾶς ἔπρεπε νὰ εἶναι ὅπως εἶτανε, και σάθηκε για καλὸ μας αὐτό, ἐπειδὴ ἡ πολιτικὴ του τῆ βοήθησε και τὴν ξέσπασε τὴν Ἑλληνικὴ Ἐπανάσταση. Στάθηκε ὅμως για καλὸ μας και για ἄλλο ἐπίσης σοβαρὸ λόγο, πού ἔγινε ἀφορμὴ νὰ γνωριστῆ και νὰ δοξαστῆ ἡ μεγαλύτερη φυλὴ πού φάνηκε στὸν τόπο ὕστερ' ἀπὸ τούς Σπαρτιάτες, ἡ Σουλιώτικη ἡ φυλὴ. Ἡ φύλτα ἐκείνη ἡ ἀγράμματη κ' ἡ ἀδασκάλευτη, πού μᾶς εἰδείξε τί λογῆς ξαναρχεται και τί λογῆς ξαναφέγγει ὁ ἀληθινὸς ὁ Ἑλληνισμός.

(ἀκολουθεῖ) **ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ**

τῆ φορά. Ἐγινε ἐπιτροπὴ για ν' ἀλλάξει τὴν ὀνομασία τοῦ κάθε μαχαλῆ τῆς Ἀθήνας πού ἀφέρει κακόχρον ἢ ἀδικαιολόγητον ὄνομα κατὰ τις φημερίδες μας.

Ἔτσι λοιπόν παρουσιάσε μιὰ λίστα ἡ ἐπιτροπὴ, πού με δαυτῆ γίνεται ἡ Πλάκα «συνοικία Λυσικράτους», ἡ Γαργαρέτα «συνοικία Διονύσου», τὰ Πετράλωνα «συνοικία Βαρράθρου και Μελίτου», τὰ Παντρεμενάδικα «Ἀρδῆτοῦ», τὸ Παγκράτι «Γμηττοῦ», τὸ Γκαζοχώρι «Κεραμεικοῦ», τὸ Πιθαρᾶδικα «Ἀρεως», τὰ Σφαγεία «Σικελίας» και τὸ Χεζολίθαρ... «Ἀκαδημία Πλάτωνος!»

Τὸ νὰ φαίνονται σὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς τὰ σημερινὰ ὀνόματα τῶ μαχαλάδων μας «κακόχρον» κάτι πάει κ' ἔρχεται, ἀφου τὰ περισσότερα ἀπὸ δαυτὰ εἶναι δασκάλοι. Κεῖνα πού δε μποροῦμε νὰ νιώσουμε εἶναι τὸ γιατί νὰ τούς φαίνονται ἀδικαιολόγητα. Ὁ λαὸς μας για κάθε ὄνομα ἔχει και μιὰ παράδοση, κ' ἓνα μῦθο. Και λοιπόν τί καλύτερη δικαιολογία χρειάζεται ἀπὸ τὴν παράδοση;

Ἄχ! πού μᾶς σέρνει ἡ προγονομανία! Ὅλα νὰ τὰ σβύσουμε, ὅλα τὰ σημερινὰ νὰ τὰ καταστρέψουμε, ναναστήσουμε μονάχα τὰ παλιὰ ὀνόματα, κι ὁ κόσμος ἔς χαλάσει.

Πρέπει νὰ τὸμολογήσουμε, πὸς τρελλότερους ταφογῶτες ἀπὸ μᾶς δὲν εἶδε ὁ κόσμος ἔσκα τῶρα.

ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Τῶρα πού ἡ ἀδερφοῦα μου με προσοχὴ μεγάλη, Στέκεται θυμιατίζοντας μπροστὰ σὲ κοινοτάσι,
 Ἐμὴ μάνα μου, κι ὁ κύρης μου κ' ἐγὼ κ' ἡ ἀδερφῆ μου,
 Πρὸς τὸ θεὸ τὸ πνεῦμα μας ἠρξίζουμε κ' ἐντός μας
 Δέησης λόγια ὑψώνομαι. Κ' ἡ μάνα μου: «Θεὸ μου
 Κόφτε μου μέρες ὄσες θεὸς και δὲν τις σὰ παιδιὰ μου».
 Κι ὁ κύρης μου: «Νὰ γήρασα νὰ δῶ νὰ καμαρώσω
 Τὸ γιὸ μου και τὴν ἄπληρη μικρὴ μου θυγατέρα»
 Κι ἡ ἀδερφοῦα μου: «Ἄδαινε γάνκειά μου Παναγία,
 Τὰ γασπεμὰ στίς γούστες μου, τὰ γιοβλια σὲ περβόλι».
 Κ' ἐγὼ: «Χριστέ μου ἀσκήμηνε λιγάκι τὴν καλή μου,
 Νὰ μὴν τὴν ἀγαποῦνε πιά τὰ τόσα παλικάρια,
 Γιατί φοβῆμαι και θαρρῶ πὸς θὰ με λημονήσῃ,
 Και μὴν ἔσπερα θᾶν τῆ δῶ γυρμένη σ' ἄλλα στήθια».

Συμῆρη (1)08. **ΤΩΝΗΣ ΧΡΗΤΙΑΔΗΣ**

ΗΛΕΙΑΚΑ

Τὰ μονομηνιάτικα.

Ἔτσι λένε τὰ ἀδέρφια, πού γεννιῶνται τὸν ἴδιο μῆνα, και ἄλλο χρόνο. Στὴν Ἠλεία ὑπάρχει ἡ πρόληψη πὸς ὁ μονομηνιάτικος δὲν πρέπει νὰ ἰδεῖ τὸν ἀδερφὸ του, εἴτε σερνικός εἴτε θηλυκός εἶναι, οὔτε νεκρὸ οὔτε γαμπρὸ. Γιατί ἂν τότε ἰδεῖ θὰ πεθάνει ἀπάνω σὲ χρόνο. Κ' οἱ δυστυχισμένοι μονομηνιάτικοι, εἶναι καταδικασμένοι, νὰ μὴ δώτουμε τὸν τελευταῖο ἀσπασμὸ σὲ νεκρὸ ἀδερφὸ τους!

Εἶναι ὅμως μέσο νὰ ξεφύγουμε τὸ ἐμπόδιο αὐτὸ και τοῦ δώσουμε τὸ νομικὸ φίλημα. Τὸ ἐξῆς: Γεμίζουμε δηλ. τὸ στόμα τους νερό, σκεπάζουμε τὰ μούτρα τους με μιὰ μπόλια και μπαμπουλωμένοι πού θᾶναι, πλησιάζει ὁ ἓνας τὸν ἄλλονε μούτρο με μούτρο, και μπουχίζουμε τις μπόλιες με τὸ νερὸ πώχουμε σὲ στόμα ἔσσκεπάζονται και φιλιούνται. Και με τὸ μπουχισμα αὐτὸ ξεφεύγουμε τῆς μοίρας τὸ γραφτό.

Οὔτε νὰ κοινωνήσουμε μαζί πρέπει τὰ μονομηνιάτικα. Ἄλλ' μπαίνει στὴν ἐκκλησιὰ ὁ ἓνας ἀδερφός, ὅταν κοινωνήσει και βγεῖ ὁ ἄλλος.

Τὰ πιστροφῆια.

Σὰ φύγει ἡ νύφη ἀπ' τὸ πατρικὸ της σπίτι, κ' εἴτε στὴν ἴδια πόλη μένει, εἴτε σὲ ἄλλη χώρα πάει, δὲν παγαίνει κανένας ἀπ' τούς συγγενῆδες της νὰ τὴν ἐπισκεφετῆ, πρὶν κάμει τὰ πιστροφῆια. Πρέπει δηλ. σὲ ὄχτῶ ἢ περισσότερες ἀπ' τὸ γάμο της μέρες, νὰ γυρίσει και κάμει ἐπίσκεψη σὲ πατρικὸ της σπίτι. Κι ἀπὸ τότε ἔχουν οἱ δικοὶ της τὸ λεύτερο νὰ πηγαίνουνε και τῆ βλέπουνε.

Σὲ ἄλλα μέρη ὅμως δὲν ἔχουνε τὴ συνήθεια αὐτῆ. Στὸ Μεσολόγγι μάλιστα τῆ δευτέρα τοῦ γάμου—οἱ περισσότεροι γάμοι εἶναι γίνονται τὴν Κεριακῆ—πηγαίνουνε οἱ δικοὶ τῆς νύφης ἄντρες, γυναῖκες, κορίτσια κι ἀγόρια μαζί και διασκεδάζουνε σὲ γαμπροῦ τὸ σπίτι.

Κρασοφιλία ἢ ξέλαση.

Με τις ζημιές πού πάθανε οἱ χτηματιῆδες τις τελευταῖες χρονίες, πολλὰ ἀμπέλια και σταφίδες κιντυνεύουνε νὰ μέινουνε χέρσα, γιατί δὲν ἔχουνε τὰ μέσα νὰ τὰ καλλιεργήσουνε. Δὲν τούς ἀρῆνουνε ὅμως οἱ καλοὶ γειτόνοι και καλοὶ πατριῶτες νὰ πᾶνε χαμένοι.

Τις Κεριακῆς ἢ τις γιορτές, πού ἔχουνε σκόλη, σηκώνουνται πολλοὶ μαζί και με τὸ κλαδευτήρι ἢ τὸ τσαπί σὲ χέρι, πηγαίνουνε σὲ τοῦ ξεπεσμένου γείτονα τὸ ὑποστατικὸ και χωρὶς πληρωμὴ ἐργάζονται, ὡς τὸ γιόμα. Και δυὸ-τρεις φορὲς ἔτσι πηγαίνονται τὸ μπερίζουνε. Ὁ νοικοκύρης ὅμως εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ τούς πᾶγει τὸ φαγητὸ τους και τὸ κρασί τους και σὰ σκολάσουνε τὸ βίχουνε σὲ φαγοπότι.

Ἡ ἐργασία πού γίνεται ἔτσι λέγεται κρασοφιλία ἢ ξέλαση.

Ἡ Μαριορὴ κι ὁ Τριτσιμπιδας.

Στοῦ Ἀλά τὰ ψηλώματα ζοῦσε κατὰ τὰ 1845 μιὰ πολὺ ὁμορρη κοπέλλα, ἡ Μαριορὴ, ἡ ὁμορφώτερη ἀπ' ὅλα τὰ κορίτσια τῆς Ἠλείας. Ζεῖ ἀκόμα μιὰ ἀνιψά της, πού ἔχει τὸ χάνι σὲ δίστρατο, τοῦ Ἀλά και Δούκα. Εἶναι γερόντισσα, ἀλλὰ διακρίνει κανένας ἀκόμα, σὰ μορφοδεμένα σουρίτια τοῦ προσώπου της, τὴν ὁμορρη ράτσα τῆς γενιᾶς τῆς Μαρριορῆς.

Ἡ Μαριορὴ εἶτανε ἀρθρονασμένη με τὸν Τριτσιμπιδα, πλούσιο ἀρχοντόπουλο ἀπ' τὴ Μπαρμπάσαινα. Ἡ Μπαρμπάσαινα, χωρὶς κιντὰ στὸν Πύργο, φημιστῆκε ὄχι μονάχα ἀπ' τοῦ Τριτσιμπιδα τὸ τραγοῦδι, ἀλλὰ και στίς μέρες μας, ἀπ' τὸ κίνημα τοῦ Παπαστασινῶ για τὸ σταφιδικὸ ζήτημα.

Στὸν καιρὸ τῆς σλαβιάς κατοικούσανε τὸ Ἀλά πλούσιοι Τούρκοι μπέηδες, κι ἀκόμα ὑπάρχουνε τὰ θέματα ἀπ' τὰ μεγάλα σεράγια τους. Ντόπιοι ἀπ' τοῦ Ἀλά καπεταναῖοι βγήκανε οἱ Καραμεραῖοι, πού στὴν Ἐπανακτση, με τὸ Μεταξᾶ και τούς Πετμεζᾶδες, διώξανε ἀπὸ κεί τούς Τούρκους και πολλούς ἀπ' αὐτούς σκλαβώσανε:

Λουκίσσα με τὰ κρεῖα νερά, με τούς πολλούς κανάλους και Ἀλά με τούς Μπέηδες, με τούς καλοὺς πασσάδες και σὸ καϊμένη Μπασιαρᾶ με τις βαρειές κνριάδες, ὁποῦ δὲν καταδέχονταν τῆ γῆ νὰ τὴν πατοῦνε, και τῶρα ἐγενήκανε κοπέλλες τῶ ραγιαδῶν, και τῶρα καταδέχτηκαν πεζοὶ νὰ σηκωδοῦνε, πεζοὶ νὰ φύγουν, βρὲ παιδιὰ.

Ἡ Λουκίσσα εἶναι μιὰ βρόση μέσα σ' ἓνα βαθὺ λάκκωμα, ἄριστερὰ καθὼς ἀνεβαίνουμε στοῦ Ἀλά, και προτοῦ φτάσουμε ἀκόμα στοῦ Δούκα. Φαίνεται πὸς κάποια Δούκισσα τὴν ἐφίασε, γιατί και τὸ χωριὸ τοῦ Δούκα εἶτανε τὸν παλιὸ καιρὸ Δουκῶνε φέουδο. Τὸ Δούκα ἀπέχει μισὴ ὄρα ἀπ' τοῦ Ἀλά και τὸ Μπασιαρᾶ, μικρὸ χωριουδάκι, εἶναι πλησιέστερ' ἀκόμα.

Τὸ Ἀλά ὕστερ' ἀπ' τὴν Ἐπανάσταση διατήρησε μεγάλο ἀρχοντολόγι και πολλούς κωπιτανέους. Πολλοὶ ἀπ' αὐτούς ζητήσανε τὴ Μαρριορὴ, ἀλλ' οἱ γονεῖοι της προτιμήσανε τὸ πλουσιόπαιδο τῆς Μπαρμπάσαινας. Ἀπὸ τότε εἶχανε ἀρχίσει οἱ ἄνθρωποι

να προσέχουσε στο χρέμα. Ο Τριτσιμπιδας πήγα-
νε ταχτικά στην αρβωνιαστική του, φορτωμένος με
δώρα. Είτανε πολύ πλούσιος, περήφανος κι άκατά-
δεχτος στους ντόπιους. Οί Λαλιώτες κ' οί Δουκιώ-
τες τον ζηλεύανε και θέλανε να τον εκδικηθούνε.

Κλητήρας τής Δημαρχίας είτανε ο Ντούρος,
φτωχόπαιδο, αλλά λεβέντης και τραγουδιστής. Το
δημοτικό κατάστημα είτανε άπέναντι άπ' το σπίτι
τής Μαριορής. Η όμορφη Λαλιώτισσα είχε ανάψει
και στην καρδιά του Ντούρου σεβδα, και σα δέν εί-
χε ύπηρεσία, έπαιρνε το λιογκάρι και παίζοντας
άφηνε να βγαίνει τής καρδιάς του ο πόνος. Η Μα-
ριορή όμως είχε μόνο στον αρβωνιαστικό τό νού της
και δέν έβλεπε την ώρα που θα γινότανε ο γάμος.

Η βλοσυρή αυτή μέρα πλησίαζε νύκθη. Σέμια
βδομάδα θα γινότανε τα στέφανα. Τά νυφικά και τά
κανίσκια έτοιμα. Ο γαμπρός, οί συμπεθέροι και ο
νονός ξεκινούνε χαράμματα το Σάββατο, για να-
ναι στού Λάλα το βράδυ, και γίνει την άλλη μέρα,
την Κυριακή ο γάμος.

Άλλ' ο Ντούρος, που τον έβουθησαν οί ζηλό-
φθονοι πατριώτες του, είχαν άπ' τή Πέφθη κλέψει
τή Μαριορή και την έπηγε στα βουνά. Ο Τρι-
τσιμπιδας δέν τόμαθε. Πέφτουνε όλοι τότε οί Λα-
λιώτες με λόγια γλυκά και με φοβέρες για να κα-
ταφέρουνε τή Μαριορή να πάρει το Ντούρο. Η κο-
πέλλα ντροπιασμένη, που έμεινε στα βουνά δέν είχε
πιά πρόσωπο να ιδεί τον αρβωνιαστικό της, έδωκε
τό λόγο της και το Σάββατο, την ώρα που ξεπέ-
ζευε του Τριτσιμπιδας το συμπεθερικό, παντρεύοντα-
νε το Ντούρο. Ολιμμένοι ο Τριτσιμπιδας γύρισε στη
Μπαρμπάσαινα και την ίδια μέρα στεφανώθηκε με
μια πατριώτισσά του.

Δέν έφτασε η εκδίκηση αυτή για τον Τριτσιμ-
πίδα, άλλ' οί Λαλιώτες κάμανε και τραγουδι για να
παραστήσουνε πως η Μαριορή θέλοντας προτίμησε
το Ντούρο, ενώ η αλήθεια είναι πως την εκλεψε χω-
ρίς να τότε θέλει, και το ντροπιασμα πούπαθε στα
βουνά, την έκαμε να τον πάρει :

Στο Λαλιόκο μαχαλά, χορεύει η Μαριορή μπροστά,
με τους Τούρκους, με Λαλιούς και με τους Κα-
[ραμερούς
—Πούνα θα πάρης Μαριορή;—Θέλω το Ντού-
[ρο πουν' παιδί,
πουν' παιδί και παληκάρι και βαρεϊ και το λιογκάρι.
—Έβγα ψηλά στο διάσελο, και κύττα τή Μπαρ-
[μπάσαινα,
για να ιδής τον Τριτσιμπιδας, πώχει άμπέλια και σταφίδα
πώχει τα σπίνια τα ψηλά, με τα μπολκόνια τα πλεχτά,
— Δέ θέλω γώ το Νικολό, το γύφτο το Βερουσιανό,
θέλω το Ντούρο πουν' παιδί, πουν' παιδί και παληκάρι
και βαρεϊ και το λιογκάρι.

Η Μαριορή παντρεύεται κι όλος ο κόσμος χαίρεται.
Ο Τριτσιμπιδας κάνει γάμο, σής Μπαρμπάσαι-
[νας το κάμιο
και καλεϊ για συμπεθέρους, όλους τους καπεταναούς.

Η Μαριορή άπ' τή λύπη κι άπ' τή φτώχεια
μαράζωσε και δυστυχισμένη πέθανε σε λίγα άπ' το
γάμο της χρόνια. Ο Τριτσιμπιδας έζησε εύτυχι-
σμένος, αλλά τα παιδιά του ξεπέσανε. Η θυμησή
τους όμως μένει ζωηρή και το τραγουδι τους είναι
γνωστό όχι μόνο στην Ηλεία αλλά και σε άλλα
μέρη. Παίζεται και με τα βιολιά.

Η Άναστασά.

Ντόπιο στην Ηλεία είναι και τής Άναστασας

τό τραγουδι, που η μόδα του δέν πέρασ' ακόμα.
Θείλουμε να πούμε πως κ' η Άναστασά είτανε
άπ' το όμορφο σόι τής Μαριορής, δέ φαίνεται όμως να
είναι αλήθεια. Είναι ντόπιο όμως κ' η Άναστασά, και
θζτανε πολύ όμορφη, όπως όμορφο είναι και το τρα-
γουδι της :

Τό βλέπεις κείνο τό βουνό,
είναι ψηλά από τάλλα.

Έκει ναι πύργος γυάλινος
με κρουσταλλένια τζάμια.

Μέσα κοιμάται μια ξανθή
μιας χήρας δυχατέρα.

Και πως θα την ξυπνήσουμε
και πως θα τής τό πούμε.

— Ξύπνα καυμένη Άναστασά
κι άναψε τή φωτιά

και σβύσε το λιογκάρι,
γιατι μας πήρ' η χαραυγή,
πήρε το μισημέρι.

— Τό πως να σηκωνώ λεβέντη μου
ν' από την άγκαλιά σου,
μπερδεύτηκαν τα μαλλάκια μου
στα πέντε δαχτυλά σου.

Φλεβάρης του 1908.

Κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΝΟΥ

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ

— Τι εύμορφο που έπειρε ο ήλιος επάνω στα
ξανθά του μαλλά !

— Τι ήσυχα που έπαιζε το καυμένο, ολόμονα-
χο, σκυμμένο σε μια γωνίτσα τής αόλης.

Έθοβε τα μικρά του χεράκια μέσα στο χώμα,
τα άφηνε, λίγο έπειτα τα σήκωνε με προσοχή, ξε-
χώριζε τα δαχτυλάκια του, και έβλεπε να συγοστα-
λάξη.

— Τι προσοχή που έδινε στο άθώο του παιχνιδι !
— Πόση όρα το κοιταζε η μάνα του ! πόση
ώρα το καμάρωνε ! ασάλευτη, μη το ταράξη.

Τόσα πράγματα πέρασαν από το νού της ! Ά-
ράδιασε όλα της τα βιάσανα, όλες τις χίρες της.

Τα νιάτα της, το γάμο της, το παιδι που είχε
χάσει ...

Τότε ξεχείλισε η λαχάρα που είχε για τούτο, έ-
τρεξε κοντά του, το σήκωσε στα χέρια της με δύνα-
μη, και το φίλησε... και το ξαναφίλησε...

ΑΣΤΗΡ

Η ΜΙΚΡΗ ΠΑΤΡΙΔΑ *

Σ' όποια μικρή πατρίδα και αν γεννήθηκε η
και αν ζή ο Έλληνας, όπου και αν βρίσκεται, σε
πολιτεία ή σε χωριό, πρέπει να ενδιαφέρεται και να
φροντίζει για την κοινότητά του, πρέπει να θέλει να
φανεί χρήσιμος και σ' αυτήν, όπως θέλει να είναι
χρήσιμος στον έαυτό του. Και όταν φανεί χρήσιμος
στην κοινότητά του, πάλι στον έαυτό του θα είναι
χρήσιμος. Πρέπει να νοιώθει πάντα πως, θέλοντας
και μη, είναι δεμένος με τους τριγυρινούς του, τους
πατριώτες του, και να τους βοηθεί. Μόνο εκείνος
που βοηθεί τους άλλους μπορεί με το δικιο του να
γυρεύει και άπ' αυτούς βοήθεια. Πάλι καλό δικό
του θα κάμει βοηθώντας τους. Η άλληλοβοήθεια
είναι δύναμη και του καθενός ανθρώπου και τής
κοινότητας όλης. Εκείνος που δέ βοηθεί, δέν είναι

*) Η αρχή του στο περασμένο φύλλο.

άξιος να τον βοηθούν και οί άλλοι, και δέν την πει-
ράζει την κοινότητα αν τύχει και χαθεί.

Ο άνθρωπος του κάθε τόπου, εκείνος και καλ-
λίτερα μπορεί να φροντίζει για τον τόπο του, γιατί
εκείνος και πιο κοντά είναι και κάθε μέρα τον βλέ-
πει, δηλαδή τον ξέρει καλλίτερα από κάθε άλλο
και τον πονεί περισσότερο.

Σαν τί βοήθεια όμως πρέπει να δίνει στους τρι-
γυρινούς του, και σαν τί φροντίδα να δείχνει για τον
τόπο του ;

Πρέπει.

Α') Να βοηθεί τον άλλο να βρει δουλειά. Ο άλ-
λος αυτός φυσικά πρέπει να είναι άξιος να δουλέ-
ψει. Αν είναι άκαμάτης, άνίκανος, ποιός του φταίει
αν χαθεί ; Ο καθένας ως κυττάζει να μεγαλώσει
την εργασία του για να μπορεί και σ' άλλους συν-
τοπίτες του να δώσει δουλειά. Όσο μεγαλώνουν οί
δουλειές του καθενός τόσο χωρούν και παίρνουν και
άλλους. Διψά η δουλειά γι' ανθρώπους.

Β') Να φροντίζει για τη νεώτερη γενεα. Τα
σκολειά να καλλιερέψουν. Όχι να γίνουν με περισ-
σότερες τάξεις ή πιο-τερους δακτύλους, παρά να τα
επιβλέπουν καλλίτερα οί έφοροι, να είναι πάντα κα-
θαρά, άερικά, καλά χτισμένα, και ό,τι μαθαίνουν τα
παιδιά να το μαθαίνουν αληθινά. Πολλά γράμματα
δέ θέλει ο πολός ο κόσμος. Τα παιδιά φτάνει να
μαθαίνουν καλά λιγοστά πράματα, ό,τι τους χρειά-
ζεται για τις δουλειές του χωριού ή για την τέχνη
τους, όχι άλλο. Πρέπει να μαθαίνουν και την έθνι-
κή τους ιστορία, για να ξέρουν τί είναι οί έδιοι,
ποιοί τους γέννησαν, και ποιοί είναι οί τωρινοί έχ-
τροί του έθνους. Περισσότεροι δάσκαλοι δέ χρειά-
ζονται, αλλά καλλίτεροι. Φαντάζεστε τί θα ήταν
για το έθνος ένα διδασκαλειό που θα έβγαζε δα-
σκάλους—άνθρώπους. Έπειτα και τούτο να προσέ-
χομε το χωριό που έχει δημοτικό σκολειό ή τε-
τρατάξια άστική σχολή, δέν έχει ανάγκη σχολαρ-
χειό ή έφτατάξια άστική σχολή. Και ακόμη λιγώ-
τερο του χρειάζεται γυμνάσιο. Θα ήταν πιά τρέλ-
λα να του φτειάσουν και πανεπιστήμιο.

Μα η νεώτερη γενιά δέν ανατρέφεται μονάχα
με το σκολειό. Τών παιδιών ταιριάζουν κυνήγια, παι-
χνίδια, περίπατοι, και να ρίχνουν στο σημάδι και να
πηδούν στις τρεις και να παραβγαίνουν στο τρέξιμο
και στο κολύμπι, και να παλεύουν και να ρίχνουν το
λιθάρι και να καθβαλικεύουν άλογα. Άμα τα παι-
διά δέν τα κάνουν αυτά μοναχά τους, πρέπει οί γε-
ροντότεροι να τους κεντούν και να τους σπρώχνουν
σ' αυτά. Οί γέροι είναι έχρηστοι και μάλιστα έ-
πικίνδunami, αν, επειδή κουράστηκαν αυτοί και άπο-
κοιμούνται, θέλουν ν' άποκοιμίσουν και τα παιδιά
τους. Τα παιδιά είναι η μελλούμενη ζωή του έθνους.
Πρώτα άπ' όλα αυτήν πρέπει να σεβόμαστε.

Γ') Να φροντίζει για κοιντικά έργα—να φυ-
λάγονται τα χωράφια και τ' άμπέλια από καλούς
δραγάτες, τα δάση από δασοφύλακες έμπιστεμένους
να σιάζονται οί τοπικοί δρόμοι, ή να φτειάνονται
καινούργιοι αν χρειάζεται, να χτιζονται πετρογέφυ-
ρα, να διορθώνονται τα σκολειά, και για όλ' αυτά
να συνάζονται χρήματα.

*

Κοντά στη Σπάρτη είναι ένα χωριό που το λέ-
γουν Βαμπακού. Μερικοί χωρικοί φύγανε στην ξενι-
τιά και ξαναγύρισαν πίσω, άλλος δίχως χρήματα
άλλος με λιγοστά. Άλλά ήτανε γνωστοί άνθρω-
ποι, και εκείνοι που έφυγαν και όσοι μένανε στο
χωριό. Συναξαν λοιπόν κάμποσα χρήματα, και έ-